

ශ්‍රී ලාංකික තරුණ ගෘහ සේවිකාව සෞදි අරාබියේ දී මරන දන්ඩනයට ලක් කෙරෙයි

Young Sri Lankan maid faces execution in Saudi Arabia

විලාහි පිරිසි විසිති
2007 ජූලි 13

ජූනි 19 වෙනි දා සෞදි අරාබියේ දවාදම් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ දී ත්‍රි පුද්ගල විනිසුරු මඩුල්ලක් විසින් රිෂානා නරීක් නමැති 19 හැවිරිදි ශ්‍රී ලාංකික කාන්තා කම්කරුවෙකුට මරන දඬුවම නියම කළේ ය. නරීක්ගේ නඩුව දසදහස් ගනන් සංක්‍රමනික කම්කරුවන් මුහුණ දෙන මිලේච්ඡ කොන්දේසි සහ ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුව ඔවුන් කෙරෙහි දක්වන අනුකම්පා විරහිත නොකැකීම පිලිබඳව තවත් උදාහරනයකි.

නරීක් ට දඬුවම් පමුණුවනු ලැබුවේ, ඇය බාරයේ සිටි සිව්මස් වියැති බිලිදෙකු මරනයට පත් කිරීම සම්බන්ධව ය. ගෘහ සේවිකාවක ලෙස සේවය කිරීම සඳහා 2005 මැයි මාසයේ දී රියාද් නගරයට පැමිණි ඇය ඇගේ භාමිපුතා වන නායිෆ් ජිමියාන් බලාග්අල් ඔටයිබි විසින් දවාදම් හි ඔහුගේ නිවසට යවනු ලැබී ය. එහි ගොස් ටික දිනකට පසුව ලමුන් රැක බලා ගැනීම ගැන පලපුරුද්දක් හෝ පුහුණුවක් නොතිබූ ඇයට පවුලේ ලදරුවා බලා ගැනීම පැවරී ය.

2005 මැයි 22 ඇය තනිව ම ලදරුවාට කිරි පොවමින් සිටියා ය. දහවල් 12.30ට පමණ ලමයාගේ හුස්ම හිරවීමට පටන් ගත්තේ ය. කලබලයට පත් වූ නරීක් ඔහුගේ පපුවට, බෙල්ලට සහ මුහුණට තට්ටු කරමින් ලමයාව සුව කර ගැනීමට උත්සාහ කල අතර උපකාර ඉල්ලා කැගැසී ය. මව පැමිණෙන විට ලමයා සිහි මුර්ජාවී හෝ මිය ගොස් සිටියේ ය.

සිදුවූයේ කුමක් දැයි කරුණු සොයා බැලීමකින් තොරව, ලදරුවාගේ ගෙල මිරිකීම ගැන වෝදනා කරමින් ඔටයිබි පවුල නරීක් දවාදම් පොලීසියට බාර දුන්නේ ය.

විදේශ කම්කරුවන් පිලිබඳව ක්‍රියා කරන සුපුරුදු ආකාරයට, භාමිපුතාගේ පැත්ත ගත් සෞදි පොලීසිය සිදු වූයේ කුමක් දැයි පැහැදිලි කිරීමට නරීක්ට පරිවර්තකයකු ලබා නුදුන්නේ ය. ලමයාගේ ගෙල මිරිකීමේ වෝදනාව ඇයට එල්ල වූ අතර පාපෝච්චාරනයකට අත්සන් කිරීමට බල කෙරුනි. උසාවියේ ආරම්භක නඩු විභාගයේ දී පොලීස් තර්ජනය යටතේ ඇය ඒ හා සමාන පාපෝච්චාරනයක් කලා ය.

නරීක්ට කතාන්තරයේ ඇගේ පැත්ත සම්බන්ධව විස්තර කිරීමට හැකිවුනේ රියාද්හි ශ්‍රී ලංකා

තානාපති කාර්යාලයේ පරිවර්තකයකුගේ උපකාරය ලැබීමෙන් පසුව පමනි. පොලීස් තර්ජනය යටතේ ඇය සිටි බව ප්‍රකාශ කරමින් පෙබරවාරි 3 පැවති නඩු විභාගයේ දී ඇගේ පාපෝච්චාරනය ඉල්ලා අස් කර ගත්තා ය. පොලීසියේ බිය ගැන්වීම පිලිබඳ වෝදනා නොතකා හැරි දවාදම් උසාවිය ඇය වැරදිකරු කොට හිසගසා මරා දැමීමට නියම කලා ය.

අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කිරීමට ජූලි 16 දක්වා නරීක්ට ඉඩ ඇතත් නීතිමය ගාස්තු ඇයගේ පවුලේ අයට දරා ගත නොහැකිය. නඩුවට පෙනීසිටීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩ කරන ජනයාට කිසිසේත් දරා ගැනීමට නොහැකි තරම් දැවැන්ත මුදලක් වන සෞදි රියාල් 250,000 (ඇ.ඩො. 67,000) සෞදි නීති ආයතනයක් ඉල්ලා සිටියි.

නීතිමය ගාස්තු ගෙවන ලෙස නරීක්ගේ පියා ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුවට ආයාචනය කර ඇතත් එය මේ දක්වා ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. ආන්ඩුවේ ඩෙලි නිවිස් පත්‍රයට අනුව “නීති ආයතනයෙන් ඉල්ලා ඇති ගාස්තුව අඩු කර ගැනීම” සඳහා රියාද්හි ශ්‍රී ලංකා තානාපති කාර්යාලය සාකච්ඡා කරමින් සිටියි.

නරීක්ට එරෙහි වෝදනාව ඉතාම බරපතල නිසා අභියාචනය කිරීම අනවශ්‍යයැයි ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශයේ නියෝජ්‍ය කලමනාකරු එල්.කේ. රුහුණගේ ලක්බිම පත්‍රයට පැවසුවේ ය. ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය ඇමතු විට රුහුණගේ සම්බන්ධ කර ගැනීමට නොහැකි වූ නමුත් නම සඳහන් කිරීමට අකමැති වූ වෙනත් නිලධාරියකු රුහුණගේ ගේ ප්‍රකාශය ආරක්ෂා කරමින් “ගැහැනු ලමයා නිදහස් කර දීමට නීති ආයතනය සම්පූර්නයෙන් ම එකඟ වී නැති හෙයින් එපමන විශාල ගනනක් වියදම් කිරීම එලක් නැතැයි” ප්‍රකාශ කළේ ය.

ආරම්භයේ සිට ම, ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුව නරීක් ඇගේ ඉරනමට අත හැර දමා තිබුනි. ඔවුන් නඩුව ගැන දැනගෙන සිටි බවත්, දවාදම් හි සෞදි බලධාරීන්ට කතා කල බව සහ නඩු විභාගයට පෙනී සිටි බව තානාපති නිලධාරීන් විසින් තහවුරු කර ඇතත් නරීක්ට

සහයෝගය ලබා දී නැත. දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් සංවිධාන විසින් ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුව විවේචනය කල විට ජූලි 9 ඩේලි නිව්ස් පත්‍රය තානාපති කාර්යාලයේ සමාවට හේතුව වාර්තා කලා ය. අභියාචනයක් ගොනු කිරීම සඳහා අදාල ලිපි ලේඛන ලබා ගැනීමට එයට හැකි වී නැත.

යථාර්ථය නම් මැද පෙරදිගට ලාබ ග්‍රමය සැපයීමේ ලාබදායක වෙලදාමට බාධා විය හැකි කිසිවක් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුව අකමැති ය. නැතිව ආරක්ෂා කිරීම ආන්ඩුව විසින් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සරලව ම දසදහස් ගනන් කොන්ත්‍රාත් කම්කරුවන් තුවේෂ ලෙස සුරාකෑම වැලැක්වීමට අසමත් වීම සම්බන්ධව සුවිශේෂ පැහැදිලි උදාහරනයකි.

තෙල්වලින් පොහොසත් සෞදි අරාබියේ 24 මිලියනයක ජනගහනයෙන් බහුතරය කුලී ග්‍රමිකයන් ලෙස සේවයේ යොදවා ඇති ආසියාතිකයන් බහුතරයක් සහිත විදේශිකයෝ ය. සෞදි නීතිය යටතේ ඔවුන්ට ඇති අයිතිවාසිකම් සීමිත හෙයින් කොන්ත්‍රාත්තුව අහෝසි කෙරෙයි. බියෙන් ජීවත් වන ඔවුන්ට නිරන්තරයෙන් ම අඩන්තේට්ටම් කිරීම හෝ වැටුප් නොගෙවයි. විශේෂයෙන් ම තරුණ කාන්තාවන් ගෘහ සේවිකාවන් ලෙස සේවයේ යොදවන අතර ඔවුන්ට සලකන ආකාරය වහලුන්ට වඩා වෙනස් වන්නේ සුලු වසයෙනි.

නැතිව පැහැදිලි උදාහරනයකි. නැගෙනහිර මුතුර නගරයේ මුස්ලිම් තරුණියක් වූ ඇය දුෂ්කර පරිසරයෙන් මිදී රැකියාවක් සොයා ගැනීමට අතිශයින් ම මංමුලාසහගතව සිටියා ය. උසාවියේ දී හෙලිදරව් වූ ආකාරයට ඇය සෞදි අරාබියට පැමිණෙන විට ඇගේ වයස යන්තම් අවුරුදු 17කි. රැකියා නියෝජනය ඇයගේ ලිපි ලේඛන වෙනස් කර වසර හයක් වැඩියෙන් පෙන්වුම් කෙරෙන විදේශ ගමන් බලපත්‍රයක් ලබා ගත්තේ ය. සෞදි අරාබියට ගිය පසු ඇයගේ භාමිපුතා කියන කියන දේ කිරීමට පැය 24 පුරාම බැඳී සිටියා ය. පිරිසිදු කිරීම, රෙදි සේදීම, මැදීම, ආහාර පිසීම ඇතුලු වැඩ කන්දරාවකට අමතරව ලදරුවා රැක බලාගැනීමත් ඇයට පැවරී තිබුණි.

පවුලේ සාමාජිකයන් වූ ආර්තා නාසික් බිබිසි ප්‍රචාන්ති සේවයට ප්‍රකාශ කළේ: "ඇයට දරුවන් දසදෙනෙකු රැක බලා ගැනීමට සිදුව ඇතැයි කියා. ඇය ගොස් දින 20කට පසුව අපට ලිපියක් ලැබුණා. ... ඇය සතුටින් නොසිටි අතර ඇයට ඇගේ භාමිපුතා වෙනස් කිරීමට අවශ්‍යව තිබුණි." අලුයම තුනට අවදිවන ඇය. බොහෝ රැ වන තුරු වැඩ කලා ය. ඇගෙන් ලැබුණ එක ම ලිපිය එයයි.

නැතිවේ නිර්දෝශී භාවය ආවරණ අවධාරනය කලා ය: "අපිට මෙය විශ්වාස කරන්න බැහැ. අපට

මුදල් නැති නිසයි අප ඇයව වැඩට යැවුවේ. ඇය අපරාධකාරියක් නෙමෙයි. ඇය නිර්දෝශීයි.

මුතුර පදිංචිකරුවෙකු වූ තස්ලිම් මොහොමඩ් නිෂ්බර් බිබිසියට ප්‍රකාශ කළේ : "මේ ප්‍රශ්න ගැන ඇහූ පියාගෙන සිටීම ආන්ඩුව නතර කල යුතු යි. මේ සෝලිය නතර කිරීම සඳහා ඔවුන් පියවර ගත යුතු යි. "

ජාත්‍යන්තර ක්ෂමා ආයතනයට අනුව මේ වසරේ මුල් හය මාසය තුල කාන්තාවන් තිදෙනෙකු ඇතුලු සිය දෙනෙකු සෞදි අරාබිය තුල මරනයට පත් කර ඇත. එයින් භාගයක්ම වැඩි වශයෙන් පාකිස්ථානය, ශ්‍රී ලංකාව, ඇෆ්ඝනිස්ථානය, ඉරාකය වැනි දුප්පත් රටවලින් පැමිණි විදේශිකයෝ ය.

පසුගිය පෙබරවාරි මාසයේ දී ශ්‍රී ලාංකිකයන් හතර දෙනෙකු - වික්ටර් කොරයා, රන්ජන් ද සිල්වා, සන්තෝෂ් කුමාර් සහ ශර්මිලා සන්ගීත් කුමාර් - මංකොල්ලකෑම සහ ආයුධ ලග තබා ගැනීමේ වරදට හිස ගසා දැමුවේ ය. සෙසු විදේශික කම්කරුවන් බියගැන්වීමේ අශික්ෂිත උත්සාහයක් ලෙස සෞදි බලධාරීහු මලමිනී මහජන ප්‍රදර්ශනයට තැබූහ.

හතරවන වූදිතයා වසර 15ක සිර දඬුවමකට යටත් කර ඇතැයි යන විශ්වාසය ඇතිව, අනෙක් තිදෙනාගේ මරන දඬුවමට එරෙහිව ජාත්‍යන්තර ක්ෂමා ආයතනය යලි යලි ආයාචනා කළේ ය. ඔවුන්ව නිදහස් කර ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුව කිසිම දෙයක් කළේ නැත. සෞදි අරාබි නීතිය උල්ලංඝනය නොකිරීම වැදගත් යයි මාධ්‍යවලට ප්‍රකාශ කරමින් ශ්‍රී ලංකා සුබසාධන ඇමති කෙහෙලිය රඹුක්වැල්ල මරන දඬුවම ආරක්ෂා කළේ ය.

විදේශීය කොන්ත්‍රාත් කම්කරුවන්ට සලකන ආකාරය කෙරෙහි ශ්‍රී ලංකාව තුල කෝපය වර්ධනය වන තතු තුල නියෝජ්‍ය විදේශ ඇමති හුසේන් බහායිලා සහ නීති උපදේශකයකු සමග නැතිවේ දෙමව්පියන් සෞදි අරාබියට යැවීමට ආන්ඩුව අන්තිම මොහොතේ දී තීන්දු කලා ය. සංචාරයේ අරමුණ නැතිව ආරක්ෂා කිරීමේ නීතිමය පියවර ගැනීම නොව, අනුකම්පා ඉල්ලා සෞදි බලධාරීන්ට මල ලමයාගේ පවුල පුද්ගලිකව ආයාචනය කිරීම ය. ආන්ඩුවේ ප්‍රකාශක රඹුක්වැල්ල ඒසියන් ට්‍රිබියුනල් වෙබ් අඩවියට ප්‍රකාශ කල ආකාරයට "ආයාචනය හුදෙක් විධිමත් භාවය සඳහා පමණයි. එය ආයාචනයක් මිස වාදයක් නෙමෙයි."

ආන්ඩුවේ ප්‍රධාන උත්සුකය කොන්ත්‍රාත් ග්‍රමිකයන් විකිනීමට බාධා පමුණුවා නොගැනීම ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන විදේශ විනිමය ඉපැයුම්කරුවා බවට පත් කරමින් විදේශ සේවයේ නියුක්ත කම්කරුවෝ පසුගිය වසරේ ඩොලර් බිලියන 2.3 විදේශ විනිමය රටට ගෙන ආහ.